

Sprawozdanie
z realizacji „Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej i
Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej w Gminie Warta
Bolesławiecka na lata 2024-2028” – w
2025 roku.

WSTĘP

Uchwałą Nr VI/58/24 z dnia 24 września 2024 r. Rada Gminy Warta Bolesławiecka przyjęła do realizacji „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024-2028.

Monitorowanie realizacji zadań zawartych w Programie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, który zgodnie z postanowieniami art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.) zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka. Jest jednocześnie głównym koordynatorem i inicjatorem działań w ramach Programu.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka, zapewnienie skutecznej i kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, efektywne oraz interdyscyplinarne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową, realizowanie działań profilaktyczno-informacyjnych zwiększających poziom wiedzy i wrażliwości mieszkańców na problematykę przemocy domowej, wzrost kompetencji zawodowych i motywacji do pracy oraz jakości pracy personelu zajmującego się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy domowej.

Program ten adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Warta Bolesławiecka. W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy domowej oraz pełniące funkcje wspierające.

Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik monitoringu „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochronie osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024 – 2028” za rok 2025.

REALIZACJA PROGRAMU

W 2025 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka, przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, był głównym inicjatorem i koordynatorem działań w zakresie realizacji zadań określonych w Programie. Jego zadaniem było także integrowanie działań służb oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka. W tym celu podjęto następujące działania:

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym zwołał 6 posiedzeń Zespołu. Podczas posiedzeń omawiano problemy dotyczące występowania przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka oraz przypadki objęte procedurą „Niebieskie Karty”, celem oceny skuteczności podejmowanych działań.

Zespół Interdyscyplinarny funkcjonował w okresie sprawozdawczym w składzie 15 – osobowym, zgodnie z Zarządzeniem Nr SOG.Z.95.2023 Wójta Gminy Warta Bolesławiecka z dnia 14.11.2023 r. Członkami Zespołu są przedstawiciele instytucji wskazanych w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Tryb działania Zespoły wynikał z Regulaminu określającego szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Warta Bolesławiecka oraz trybu i sposobu powoływania grup diagnostyczno-pomocowych, przyjętego Uchwałą nr 3/2023 Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka z dnia 14.11.2023 r.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2025 roku wpłynęło 35 „Niebieskich Kart - A” wszczynających procedurę, z których 32 zostało sporządzonych przez przedstawicieli Policji, 1 kartę sporządził starszy pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej oraz 2 karty zostały sporządzone przez przedstawicieli oświaty. Natomiast 2 procedury „Niebieskie Karty” realizowane były w związku z otrzymaniem z innej gminy informację o zmianie miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej i stosującej przemoc domową, do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło również 1 zgłoszenie o podejrzeniu występowania przemocy domowej, w 2 przypadkach „Niebieska Karta – A” sporządzona została ponownie w rodzinach, w których już była prowadzona procedura „Niebieskie Karty – A”, w celu udokumentowania nowego zdarzenia.

W okresie sprawozdawczym procedurę „Niebieskie Karty” realizowały 39 grupy diagnostyczno-pomocowe, które spotkały się na swoich posiedzeniach 150 razy.

Tabela nr 1: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka za 2025 rok

Działania	2025 rok
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	6
Liczba „Niebieskich Kart” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2025 r.	39 kart w tym: <ul style="list-style-type: none"> • 32 karty Policja • 1 karta GOPS Warta Bolesławiecka • 2 karty oświata dodatkowo 2 „Niebieskie Karty”, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • przekazane z innej gminy zgłoszenia o podejrzeniu występowania przemocy <ul style="list-style-type: none"> • 1 zgłoszenie
Liczba powołanych grup diagnostyczno – pomocowych w okresie sprawozdawczym	33

W okresie sprawozdawczym w celu zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka poszczególne instytucje wskazane w Programie podejmowały działania zgodnie ze swoimi kompetencjami i tak:

1) Funkcjonariusze Policji z Posterunku Policji w Warcie Bolesławieckiej w 2025 roku:

- a) przeprowadzili 111 interwencji domowych, z czego 33 dotyczyły przemocy domowej
- b) podczas interwencji ujawnili 42 osoby dotknięte przemocą domową w tym 30 kobiet, 5 mężczyzn i 7 dzieci
- c) w wyniku podejmowanych czynności ujawniono 33 sprawców przemocy domowej, którymi byli mężczyźni w 31 przypadkach, natomiast w 2 przypadkach osobą podejrzaną o stosowanie przemocy domowej była kobieta
- d) w trakcie przeprowadzenia interwencji domowych ujawniono 13 sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu
- e) w 2 przypadkach funkcjonariusze wydali dla osoby stosującej przemoc domową nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu mieszkalnego i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia
- f) w trakcie przeprowadzenia interwencji związanych z przemocą domową funkcjonariusze zatrzymali 19 osób w Policyjnej Izbie Zatrzymań

- g) w ramach procedury „Niebieska Karta” w stosunku do sprawców przemocy domowej wszczęto 28 postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 kk
- h) funkcjonariusze Posterunku Policji w Warcie Bolesławieckiej brali udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka oraz pracowali w grupach diagnostyczno-pomocowych
- i) współpracowali na bieżąco z pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, PCPR Bolesławiec, kuratorami Sądu Rejonowego w Bolesławcu oraz szkołami, w zależności od indywidualnych potrzeb dla każdego przypadku zjawiska przemocy domowej

2) Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej:

- a) na bieżąco prowadzili rozeznanie w rodzinach na terenie gminy, w których wykonywali pracę socjalną pod kątem diagnozy występowania problemu przemocy,
- b) prowadzili stałą współpracę ze szkołami, Posterunkiem Policji w Warcie Bolesławieckiej, kuratorami sądowymi i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wspólnego monitorowania podopiecznych poprzez bieżącą wymianę informacji,
- c) udzielali bezpłatnego poradnictwa osobom doznającym przemocy domowej w zakresie ich praw,
- d) w trakcie rozmów z osobą doznającą przemocy i osobą stosującą przemoc domową informowali o miejscach, gdzie dostępna jest terapia oraz gdzie można uzyskać wsparcie w innym zakresie oraz motywowali do skorzystania pomocy,
- e) rozpowszechniali informacje o telefonie zaufania „Niebieska Linia” oraz broszury i ulotki edukacyjno-informacyjne dotyczące przemocy domowej,
- f) podejmowali działania w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”
- g) udzielali w razie potrzeby wsparcia finansowego lub w naturze osobom dotkniętym przemocą w niezbędnym zakresie ze środków pomocy społecznej,
- h) uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka oraz grup diagnostyczno-pomocowych w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- i) prowadzili obsługę organizacyjno-techniczną powołanego przez Wójta Gminy Warta Bolesławiecka Zespołu Interdyscyplinarnego,

- j) sporządzali sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu przemocy domowej oraz przekazali je Wojewodzie dolnośląskiemu i Radzie Gminy Warta Bolesławiecka,
- k) brali udział w szkoleniach dotyczących przemocy domowej,
- l) kolportowali materiały informacyjne dotyczące przemocy domowej na terenie gminy.

W okresie sprawozdawczym pracowały 35 grupy diagnostyczno-pomocowe powołane przez Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka, które spotkały się na 150 swoich posiedzeniach. Członkami każdej z powołanych grup diagnostyczno-pomocowej byli pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej oraz dzielnicowi z Posterunku Policji w Warcie Bolesławieckiej.

W 2025 roku, w wyniku działań podejmowanych przez grupy diagnostyczno-pomocowe, zostało zakończonych 24 procedur „Niebieskie Karty”, w tym:

- 1) w 3 przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań,
- 2) w 21 przypadkach z uwagi na ustanie przemocy i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej,

Na koniec 2025 roku na terenie gminy Warta Bolesławieckiej kontynuowano 13 procedur „Niebieskie Karty”. Grupy diagnostyczno-pomocowe pracowały w oparciu o opracowane indywidualne plany pomocy rodzinie z problemem przemocy. W skład każdej grupy diagnostyczno-pomocowej wchodził dzielnicowy i pracownik socjalny pracujący w rejonie zamieszkania rodziny dotkniętej przemocą. Ponadto w skład grup diagnostyczno-pomocowych powołani byli, w razie potrzeby, również inni specjaliści pomocni w pracy z rodziną jak np. przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi, pedagodzy, psychologowie.

Podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych podejmowane były działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, liczących 105 osób.

Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych pracowali nie tylko z osobami doznającymi przemocy domowej, ale również z osobami stosującymi przemoc domową, m.in.:

- przekazali informacje o konsekwencjach popełnianych czynów,
- przeprowadzali rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu,
- przekazywali informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej,

- motywowali do podjęcia współpracy w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej,

W okresie sprawozdawczym nie zachodziła konieczność zastosowania procedury wynikającej z treści art. 12a w/w ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. odebrania dziecka z rodziny w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia ani umieszczenia osób dotkniętych przemocą domową w ośrodkach wsparcia.

W 2025 roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka oraz członkowie grup diagnostyczno-pomocowych odbyli 3 szkolenia:

- 1) szkolenie zorganizowane przez firmę POROZUMIENIE dotyczące „Jak zorganizować pracę Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych? Jakie obowiązki mają członkowie ZI i GDP? Jak realizować procedurę NK? Jakie dokumenty gromadzić i jak przygotować się do kontroli?”
- 2) obowiązkowe szkolenie na podstawie art. 9a ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zorganizowane przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego „Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskiej Karty.”
- 3) szkolenie zorganizowane przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu dla członków grup diagnostyczno-pomocowych „Podstawy prawne działania grup diagnostyczno-pomocowej oraz prowadzenia procedury Niebieskiej Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawy oraz dziecka w procedurze Niebieskiej Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust. 12a.”

3) Pracownicy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Iwinach

Placówka wspiera działania związane z przeciwdziałaniem przemocy poprzez prowadzenie wszelkiego rodzaju działań związanych z profilaktyką i edukacją dla dzieci i młodzieży, rodziców oraz mieszkańców, poszerzenie i zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy, przeciwdziałania i zapobiegania temu zjawisku.

Działania skierowane do rodziców:

Pedagogizacja rodziców podczas zebrań, którą zgodnie z istniejącymi w klasach problemami poruszano na zebraniach z rodzicami:

- Bezpieczne strony internetowe dla dzieci,
- Czego potrzebują dzieci? Kilka słów o zasadach zdrowego stylu życia,
- Rozkład dnia ucznia i jego kącik do nauki,
- Czas dla dziecka i aktywne słuchanie
- Skutki uzależnienia od gier komputerowych i Internetu,
- Fonoholizm – czyli przyklejeni do telefonów,
- E-papierowy i ich wpływ na zdrowie.

W czasie indywidualnych spotkań z rodzicami prowadzone były rozmowy dotyczące bezpieczeństwa dzieci w Internecie. W/w osoby były informowane o możliwościach zabezpieczenia telefonów i komputerów dzieci przed szkodliwymi treściami. Rodzice byli również informowani o możliwościach prawnych w sytuacjach, kiedy ich dzieci stałyby się ofiarami przemocy w Internecie lub przemocy rówieśniczej poprzez kanały społecznościowe.

Działania profilaktyczne i edukacyjne wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

W roku szkolnym 2025/2026 na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Iwinach podjęto szereg działań profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie agresji i przemocy.

Uczniowie klas młodszych brały udział spektaklach profilaktycznych „Grupy Toruń” dotyczące hejtu, cyberprzemocy, które miały na celu ukazanie dzieciom jak unikać sytuacji konfliktowych i nie ranić innych oraz jak radzić sobie z emocjami i zachowaniami agresywnymi. Na terenie szkoły odbywały się warsztaty profilaktyczne dla klas I-III w wymiarze 1 godziny, natomiast dla klas IV-VIII w wymiarze dwóch godzin. Na zajęciach omówiono rodzaje przemocy. Poruszano tematykę zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nią. Zwrócono uwagę na zachowanie ludzi w Internecie i pouczono o odpowiedzialności za zachowania nie zgodne z przyjętymi normami. W klasach młodszych zaś poruszano tematy związane z przestrzeganiem zasad oraz empatią. W klasach VII-VIII odbyły się spotkania z policjantem profilaktykiem KPP w Bolesławcu, na którym poruszano problem odpowiedzialności za stosowanie przemocy i cyberprzemocy wobec innych.

Programy realizowane były na godzinach wychowawczych oraz zebraniach z rodzicami uczniów klas IV-VII.

Ponadto prowadzono warsztaty tematyczne w ramach profilaktyki i edukacji w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej:

- Śniadanie daje moc,
- Bieg po zdrowie,
- Warsztaty profilaktyczne,
- Aktywny do kwadratu
- Etykieta żywności źródłem mądrości
- Cyberzagrożenia
- Cyberprzemoc
- Bezpieczeństwo w sieci
- Stop cyberprzemocy
- Odblaskowa szkoła
- Szanuje siebie, szanuje innych

Klasy VII i VIII brały udział w programie profilaktycznym „Rówieśnicy, którego celem było przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz diagnozowanie zjawiska przemocy rówieśniczej w całej szkole”. Obecnie szkoła bierze udział w programie „RESQL”, którego celem jest wsparcie uczniów, grona pedagogicznego, dyrekcji i rodziców w tworzeniu bezpiecznej przestrzeni dla dzieci i młodzieży.

4) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Szczytnicy

Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczytnicy realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej poprzez szeroki zakres działań profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych oraz interwencyjnych, skierowanych do uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

Działania skierowane do uczniów:

- realizacja zajęć wychowawczych i profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy, agresji, cyberprzemocy oraz budowania bezpiecznych relacji rówieśniczych,
- realizacja warsztatów profilaktycznych (m.in. „Zaufane spotkanie – w jakich sytuacjach i w jaki sposób telefon zaufania może cię wesprzeć”, „Jak reagować na przemoc? Rozpoznaj, zareaguj, zatrzymaj”, „Sieciaki.pl: nadużywanie ekranów”, „Gadki z Maksem, czyli jak możesz dbać o swoje bezpieczeństwo”, „Razem w klasie – o zasadach, które mają znaczenie”, „Poczuj się bezpiecznie – po co nam zasady w klasie”, „Sieciaki.pl: szkodliwe treści”),
- prowadzenie warsztatów rozwijających kompetencje społeczne i emocjonalne (radzenie sobie z emocjami, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów bez przemocy),

- organizowanie spotkań ze specjalistami (psycholog, pedagog, policjant) w zakresie bezpieczeństwa i reagowania na przemoc,
- kształtowanie postaw empatii, szacunku oraz odpowiedzialności za własne zachowanie,
- informowanie uczniów o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia, w tym o instytucjach pomocowych (m.in. dostępnych na terenie gminy Warta Bolesławiecka, Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży),
- obejmowanie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz indywidualnym wsparciem na terenie szkoły,
- prowadzenie działań integracyjnych i wzmacniających poczucie bezpieczeństwa w szkole,
- zapoznanie uczniów z przyjętym systemem wartości oraz zasadami panującymi w szkole (m.in. Program profilaktyczno – wychowawczy),
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży poprzez wolontariat,
- programy profilaktyczne (m.in. Niebieska Skrzyńeczka),
- program przeciwdziałania uzależnieniom w formie warsztatów profilaktyczno – muzycznych „Mądry wybór” w wykonaniu Wiesława „Blachy” Błażkiewicza.

Działania skierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjnych i warsztatów dotyczących rozpoznawania symptomów przemocy oraz sposobów reagowania (w tym z udziałem przedstawicieli policji),
- wspieranie rodziców w rozwijaniu kompetencji wychowawczych poprzez konsultacje indywidualne z pedagogiem i psychologiem,
- przekazywanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy (GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, poradnie specjalistyczne),
- prowadzenie rozmów wspierających i interwencyjnych w sytuacjach problemowych,
- angażowanie rodziców w działania profilaktyczne szkoły oraz budowanie współpracy na rzecz bezpieczeństwa dzieci (m.in. organizacja Dnia Ziemiaka, Spotkania Bożonarodzeniowego, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Dziecka, Dnia Rodziny),
- przypominanie rodzicom uczniów zasad obowiązujących na terenie szkoły (np. zakaz korzystania z telefonów komórkowych),
- podejmowanie działań zmierzających do zacieśnienia więzi pomiędzy rodzicami a dziećmi poprzez włączenie rodziców w różnego rodzaju wydarzenia organizowane przez szkołę (np. obchody świąt, akcje charytatywne, uroczystości klasowe),

- dyżury dla uczniów i rodziców (godziny dostępności, konsultacje)

Działania realizowane przez nauczycieli i specjalistów:

- systematyczna diagnoza sytuacji uczniów oraz monitorowanie ich funkcjonowania w środowisku szkolnym i rodzinnym,
- zaplanowanie i realizacja działań ujętych w Programie Profilaktyczno – Wychowawczym Publicznej Szkoły Podstawowej w Szczytnicy,
- aktualizacja i monitorowanie Standardów Ochrony Nieletnich przed krzywdzeniem,
- gazetki tematyczne dotyczące m.in. profilaktyki zdrowia psychicznego, praw dziecka, bezpiecznych wakacji, bezpiecznych ferii, profilaktyki uzależnień,
- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku podejrzenia przemocy domowej, w tym uruchamianie procedury „Niebieskie Karty”,
- współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (GOPS, Policja, kuratorzy sądowi, Zespół Interdyscyplinarny),
- udział w zespołach ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowywanie indywidualnych form wsparcia uczniów,
- wspólne omawianie przez nauczycieli problemów uczniów sprawiających trudności wychowawcze
- prowadzenie dokumentacji działań wychowawczych i interwencyjnych.

Podnoszenie kompetencji nauczycieli:

- udział w szkoleniach, warsztatach i kursach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, interwencji kryzysowej oraz pracy z uczniem w sytuacji trudnej (m.in. „Hejt, mowa nienawiści i przemoc rówieśnicza w szkole”, „Konflikt w szkole – skuteczne strategie działania”, „Kryzys psychiczny – rozpoznanie, wsparcie, interwencja”, „Profilaktyka zachowań ryzykownych wśród uczniów”, „Traumy dzieci – podział na typy”, „Uczniowie z traumą – co powinien wiedzieć nauczyciel”, „Dbanie o własne zdrowie i odporność psychiczną na co dzień”, „Dzieci z traumą – pomoc psychologiczno-pedagogiczna”, „Przemoc rówieśnicza – studium przypadków”, „Objawy traumy z perspektywy szkoły i przedszkola”, „Profilaktyka przemocy rówieśniczej – relacje w klasie”, „Przemoc domowa i rówieśnicza – analiza przypadków”, „Przemoc rówieśnicza wobec uczniów neuroróżnorodnych”, „Profilaktyka w szkole”, „Standardy Ochrony Dzieci”, „Uczeń bezpieczny w sieci”),
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów przemocy i właściwego reagowania,

- rozwijanie kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych, w tym pracy z uczniem i rodziną w kryzysie,
- udział w szkoleniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz budowania bezpiecznego środowiska szkolnego,
- współpraca w ramach zespołów nauczycielskich, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk,
- korzystanie ze wsparcia specjalistów oraz materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.

Działania podejmowane przez szkołę mają charakter systemowy i ciągły, a ich celem jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, wczesne rozpoznawanie zagrożeń oraz skuteczne wspieranie dzieci i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Placówka na bieżąco monitoruje sytuację uczniów, prowadzi działania profilaktyczne i interwencyjne oraz ściśle współpracuje z odpowiednimi instytucjami.

5) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Raciborowicach Dolnych

Działania:

- zaplanowanie i realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego;
- realizacja Międzynarodowego Projektu STEAM „Zakodowana Kraina przygód Zosi- małej nauczycielki”- oddział przedszkolny „Misie”;
- realizacja Programu edukacyjnego „Akademia Bezpiecznego Puchatka”- klasa I;
- realizacja Programu „Razem łatwiej”- we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego- skierowany do dzieci i młodzieży, które doświadczają smutku, samotności, myśli samobójczych czy kryzysu emocjonalnego;
- realizacja elementów Programu Edukacyjnego „Ratujemy i Uczymy Ratować”- WOŚP- klasy I-VIII;
- opracowanie „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem”;
- zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole (np. obserwowanie ich samopoczucia, zachowania w czasie lekcji i podczas przerw);
- zapoznanie uczniów z przyjętym systemem wartości oraz zasadami panującymi w szkole;
- wzmacnianie czynników chroniących dzieci i młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych m. in. poprzez budowanie w szkole przyjaznej atmosfery, rozbudzenie aktywności sportowej;
- ukazywanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego między innymi poprzez zapewnienie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie zainteresowań;

- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży poprzez wolontariat oraz organizację akcji charytatywnych:

- Akcja „Pomóż i Ty”- Fundacja na rzecz osób niewidomych i niepełnosprawnych,
- Akcja charytatywna „Pomoc Powodzianom”,
- XXII edycja akcji charytatywnej „Miej serce dla każdego”,
- Akcja na rzecz Ośrodka Rehabilitacji Dzikich Zwierząt „Klekusiowo” w Tomaszowie Bolesławieckim,
- Akcja charytatywna na rzecz chorej na nowotwór złośliwy dziewczynki z naszej gminy;

- integracja społeczności szkolnej, grup klasowych poprzez organizowanie różnego rodzaju wydarzeń okolicznościowych, imprez, uroczystości, wycieczek edukacyjnych i krajoznawczych, wyjazdów do kina, teatru, zawodów sportowych;

- Szkolny Dzień Życzliwości- życzliwa poczta;

- Światowy Dzień Bezpiecznego Internetu;

- Pierwszy Dzień Wiosny pod hasłem „Jak zmienia się mój nastrój i moje emocje na wiosnę”;

- Szkolny Dzień Dziecka połączony z Dniem Sportu pod hasłem „Żyj zdrowo!”;

- Dzień Rodziny;

- Szkolna Gala Talentów;

- Forum w Bolesławcu- spektakl profilaktyczny „Zebranie”, klasy VII, VIII;

- Raciborowice- Ochotnicza Straż Pożarna- warsztaty z pierwszej pomocy kl.;

- Bolesławiec- Dom Kultury- spektakl „Wspomnienia Narkomanki”, kl. VII, VIII;

- zajęcia z pedagogiem szkolnym: Smartfony, Internet- ich wpływ na zdrowie (klasa 8), Jak budować zdrowe relacje?- Wzajemny szacunek, granice i odpowiedzialność w relacjach rówieśniczych (klasa 8), Adaptacja w klasie IV- problemy i trudności, relacje rówieśnicze (klasa 4), Jak budować pozytywne relacje?- Empatia, zrozumienie i akceptacja, właściwa komunikacja (klasa 6), Rozwiązywanie konfliktów, relacje rówieśnicze (klasa 5), Jak radzić sobie ze stresem i lękiem (klasa 6), Jak radzić sobie z przykrymi emocjami (klasa 6), Potrzeby dziecka w okresie adolescencji- z naciskiem na rozwój emocjonalny i psychologiczny (klasa 8), Poznajemy się lepiej- zaciśnięcie więzi między uczniami, budowanie zaufania (klasa 4), Emocje w kolorach- rozwijanie umiejętności identyfikowania emocji i ich wyrażania (klasa 3, 4), Jak radzić sobie ze stresem- jak dbać o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne (klasa 6), Zdrowie psychiczne i fizyczne- jak o nie dbać (klasa 6);

- warsztaty profilaktyczne – Centrum Działań Profilaktycznych w Wieliczce:

- klasa „0” - „Silna Mróweczka” (samoocena)

- klasa I - „Przyjazna zabawa to dobra sprawa” (rozwiązywanie konfliktów)
 - klasa II- „Tomek i czarny kruk” (agresja i przemoc)
 - klasa III- „Zakazany owoc” (uzależnienia, zdrowa żywność)
 - klasa IV - „Bez- stres!” (radzenie sobie ze stresem)
 - klasa V - „Pokonaj lęk i przemoc” (relacje rówieśnicze, przemoc rówieśnicza)
 - klasa VI- „Pokonaj lęk i przemoc” (relacje rówieśnicze, przemoc rówieśnicza)
 - klasa VII- „Słuchaj sobą” (aktywne słuchanie, empatia)
 - klasa VIII – „Słuchaj sobą” (aktywne słuchanie, empatia);
- spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich, hejtu, bezpieczeństwa;
 - warsztaty prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Bolesławcu:
 - w klasie I i III- Emocje (nauka rozpoznawania i zrozumienia emocji, budowanie postawy empatycznej),
 - dla klas VIII i VII „Hej i cyberprzemoc”;
 - pielęgniarka szkolna na godzinach wychowawczych w klasach I- VIII przeprowadziła warsztaty na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;
 - gazetki tematyczne dotyczące np. praw dziecka, bezpiecznych wakacji, zasad obowiązujących w szkole, agresji i przemocy, profilaktyki zdrowia psychicznego, uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze);
 - udzielanie uczniom porad i pomocy w radzeniu sobie z trudnościami związanymi z kontaktami rówieśniczymi, w tym z presją negatywnych wzorców;
 - udzielanie uczniom pomocy i porad w zakresie rozwiązywania trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych;
 - prowadzenie działań prewencyjnych w zakresie identyfikowania zagrożeń w rodzinach uczniów poprzez bieżące monitorowanie sytuacji wychowawczej i edukacyjnej dzieci;
 - udzielanie porad rodzicom w sprawach trudności wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych z dziećmi, rodzicami (wsparcie rodziców w problemach wychowawczych, udzielanie informacji odnośnie form pomocy dostępnych w poradniach np. konsultacje z terapeutami, psychologami, lekarzem psychiatrą);
 - udzielanie informacji w zakresie ochrony prawnej dzieci w sytuacjach zaniedbań i przemocy ze strony rodziców;
 - udzielanie informacji o funkcjonujących organizacjach na rzecz pomocy rodzinie;

- pośredniczenie w kontaktach rodzica z innymi instytucjami, w tym pomoc w wypełnianiu formalności związanych ze skorzystaniem z ich usług;
- organizacja zebrań z rodzicami, „drzwi otwarte”, pedagogizacja rodziców: oddział przedszkolny „Bajka”: „Wpływ urządzeń elektronicznych na rozwój dziecka”, oddział przedszkolny „Puchatki”: „Jak pomóc dziecku wyrażać złość?”, „Ostrożnie z telewizją! Jak urządzenia elektryczne wpływają na rozwój dziecka?”, oddział przedszkolny „Misie”: „Wpływ gier komputerowych na zachowanie dzieci”, „Jak radzić sobie z emocjami dzieci?”, klasa 1: „Jak pomóc dziecku w osiągnięciu sukcesów szkolnych?”, „Jak rozmawiać z dzieckiem o emocjach?”, klasa 2: „Uzależnienia od technologii informatycznej w młodszym wieku szkolnym”, „Zdrowie psychiczne dzieci”, klasa 3: „Role wychowawcze rodziców, a potrzeby psychiczne dziecka”, „Uzależnienie od technologii informatycznej w młodszym wieku szkolnym: nadmierne korzystanie z smartfonów, tabletów i komputerów”, „Istota ruchu na świeżym powietrzu, alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu”, klasa 4: „Jak motywować dziecko do nauki?”, „Trzy kroki do samodzielności”, klasa 5: „Jak wspomóc dziecko w procesie nauki”, „Zdrowie psychiczne dzieci”, klasa 6: „Jak dbać o dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży?”, klasa 7: „Wypełnianie obowiązków szkolnych i sposoby oddziaływania na własne dzieci”, „Jak dbać o dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży?”, klasa 8: „Przyczyny niepowodzeń szkolnych i sposoby przeciwdziałania”, „Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”;
- Szkolenie zewnętrzne dla Rodziców „W mocy przemocy”- CDP Wieliczka;
- udział pedagoga szkolnego w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka;
- współpraca dyrektora szkoły wychowawców i specjalistów z osobami, instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny w zakresie działań wychowawczo-profilaktycznych: GOPS Warta Bolesławiecka (zgłaszanie niepokojących zachowań uczniów i ich sytuacji rodzinnej), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną w Bolesławcu (opracowanie dokumentacji dla celów PP-P), Sąd Rodzinny Wydział Nieletnich w Bolesławcu (redagowanie pisma o wgląd w sytuację rodzinną uczniów), współpraca z kuratorami, asystentami rodzin (wymiana informacji na temat funkcjonowania uczniów, ustalanie sposobów wsparcia), Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (organizowanie warsztatów profilaktycznych), Policja (organizowanie spotkań z dziećmi i młodzieżą np. dotyczące utrwalenia sposobów reagowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu, uświadomienia młodzieży roli świadka w sytuacji agresji i przemocy, odpowiedzialności prawnej nieletnich),

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu (wymiana informacji na temat funkcjonowania uczniów), Straż Pożarna (zasady bezpieczeństwa, pierwsza pomoc);

- udział rady pedagogicznej w różnych formach doskonalenia zawodowego (konferencje, szkolenia, webinary).

6) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Tomaszowie Bolesławieckim

Działania na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej im. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego w Tomaszowie Bolesławieckim, w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej miały na celu:

- podniesienie świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i rówieśniczej oraz jej form,
- kształtowanie postaw opartych na szacunku, empatii i odpowiedzialności,
- wzmacnianie umiejętności społecznych sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów.

1. EDUKACJA I PROFILAKTYKA DLA UCZNIÓW:

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono następujące działania:

- Warsztaty dotyczące przemocy - omówienie form przemocy, rozpoznawanie przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej; różnica między konfliktem a przemocą („Mów STOP przemocy!”- klasy II- III , „Jak reagować, gdy ktoś krzywdzi”- kl. II), „Przemoc relacyjna”, kl. VI „Przejdź na jasną stronę mocy i powiedz STOP przemocy” kl. IV a

- Zajęcia o emocjach i radzeniu sobie ze stresem – rozwijanie umiejętności nazywania emocji, radzenia sobie ze stresem, proszenia o pomoc („Poznaję swoje emocje” , „Słoik spokoju” – kl. II) „Wytrwałość – nie poddawaj się, sukces w życiu to bieg na długi dystans” kl. IV a, b „Przemoc relacyjna” kl. VI

- **Lekcje dotyczące cyberprzemocy**- bezpieczne korzystanie z internetu, reagowanie na hejt, zgłaszanie zagrożeń (Lekcje online Saferinternet – „Gadki z Maksem – program wzmacniania bezpieczeństwa”, „Sieciaki – nadużywanie ekranu”, „Sieciaki – szkodliwe treści” – kl. I – III, kl. V,VII „Podstawy higieny cyfrowej kl. V”), „Ochrona prywatności w sieci. Jak dbać o bezpieczeństwo danych osobowych” kl. IV a, IV b, „Ja i technologia – wprowadzenie do zdrowych nawyków korzystania z komputera” kl. V, kl. VI,

„Zajęcia bez filtra, czyli lekcja o tym, co widzimy w social mediach” kl. VI, „Kim jestem w Internecie. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zamieszczanie w sieci „informacji” kl. VIII, „Hejtowanie na fejsie” kl. V.

- Zajęcia integracyjne i budujące klimat klasy – wzmacnianie relacji rówieśniczych i poczucia bezpieczeństwa:

„Mosty zamiast murów – o relacjach i współpracy” , „My w grupie”– kl. II,
„Dobrze, że się różnimy – razem tworzymy piękną układankę” kl. VI,
„Autyzm – kto ma tak jak ja” kl. IV a, IV b, V, VI,
„Kreatywność – ucz się przez całe życie”,

2. KAMPANIE I DZIAŁANIA INFORMACYJNE:

- Gazetki tematyczne – dotyczące przemocy domowej, cyberprzemocy i miejsc wsparcia:
„Przemoc to nie tajemnica”, „Masz prawo do bezpieczeństwa”, „Gdzie szukać pomocy?”,
„E-uzależnienia dzieci i młodzieży”,
„STOP Przemocy Rówieśniczej”,
„HEJT w Internecie”,
„Tolerancja – szacunek, akceptacja, wyrozumiałość”,
„Każdy inny, wszyscy równi” gazetka na rzecz osób z różnymi niepełnosprawnościami,
- Udział w ogólnopolskich akcjach:

- Tydzień Życzliwości,
- Dzień Bezpiecznego Internetu,
- Tydzień przeciw przemocy rówieśniczej – zajęcia profilaktyczne – kl. II, IIIa, IIIb,
- Tydzień dobrych relacji - zajęcia „Metafora serduszka” – grupy przedszkolne, kl. 0,
- Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka kl. I-III – wzmacnianie więzi rodzinnych,
- Dzień Seniora ,
- Dzień Praw Dziecka UNICEF- kl. II,
- Autyzm – kto ma tak jak ja kl. IV – VIII,
- Nikotyna – światowy dzień bez tytoniu kl. IV – VIII,

- Plakaty i materiały edukacyjne (współpraca z GOPS i GKRPA),

3. WCZESNA IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ:

- Obserwacja funkcjonowania uczniów – sygnały przemocy: wycofanie, lęk, nagłe spadki wyników, unikanie kontaktu.
- Stała współpraca szkoły z GOPS – zgodnie z zadaniami placówek oświatowych w programach gminnych, udział pedagoga w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Procedura Niebieskiej Karty – reagowanie na podejrzenie przemocy domowej.

4. WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE I WYCHOWAWCZE:

- Indywidualne rozmowy z pedagogiem i psychologiem – budowanie poczucia bezpieczeństwa, wzmacnianie kompetencji społecznych, wzmacnianie samooceny, obniżanie poczucia stresu i napięcia.
- Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne – dla uczniów z trudnościami emocjonalnymi lub agresywnymi zachowaniami.
- Monitoring sytuacji uczniów zagrożonych przemocą – współpraca wychowawców, pedagoga i psychologa.
- Wsparcie dla świadków przemocy – uczenie, jak reagować i gdzie szukać pomocy.

- BUDOWANIE KULTURY BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE:

- Kodeks bezpiecznej klasy- wspólne ustalenie zasad, konsekwencji i sposobów reagowania
- wspieranie sprawczości i dobrostanu uczniów.
- Zajęcia profilaktyczne – np. „Bądź kumplem - nie dokuczaj” – kl. III a.
- Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego” – nauka radzenia sobie z trudnościami i konfliktami.

5. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM:

- Spotkania edukacyjne dla rodziców (w trakcie zebrań szkolnych, klasowych) – jak rozpoznawać przemoc, jak wspierać dziecko,
- Konsultacje indywidualne – w sytuacjach wymagających interwencji lub wsparcia,
- Przekazywanie informacji o dostępnych formach pomocy
- Włączanie instytucji lokalnych – policja, GOPS, asystent rodziny, organizacje pozarządowe.

6. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE:

- Szybkie reagowanie na ujawnioną przemoc – rozmowa z uczniami (sprawca i ofiara), kontakt z rodzicami, GOPS, policją, rozmowy z kuratorami społecznymi.

EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ:

W wyniku realizacji działań zwiększyła się świadomość uczniów dotycząca przemocy i sposobów reagowania, uczniowie częściej zgłaszali trudności pedagogowi i wychowawcom, poprawiła się klimat społeczny w klasach, odnotowano wzrost zaangażowania rodziców w działania profilaktyczne, w kilku przypadkach umożliwiono wczesną interwencję i objęcie rodzin wsparciem instytucjonalnym.

7) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Warcie Bolesławieckiej

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wł. St. Reymonta w Warcie Bolesławieckiej realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w sposób planowy, systematyczny i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Podejmowane działania mają charakter kompleksowy i obejmują oddziaływania profilaktyczne, edukacyjne, wychowawcze oraz interwencyjne, kierowane do uczniów, ich rodziców oraz kadry pedagogicznej.

Szkoła zapewnia stały monitoring sytuacji wychowawczej i opiekuńczej uczniów, podejmuje działania zapobiegające występowaniu przemocy oraz niezwłocznie reaguje na wszelkie sygnały mogące świadczyć o zagrożeniu dobra dziecka.

W zakresie działań skierowanych do uczniów szkoła realizuje w szczególności:

- obowiązkowe zajęcia wychowawcze i profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy, agresji oraz cyberprzemocy, a także kształtowania właściwych relacji rówieśniczych,
- programy i warsztaty profilaktyczne rozwijające kompetencje społeczne i emocjonalne uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych,
- systematyczne spotkania ze specjalistami (psycholog, pedagog, funkcjonariusz Policji) w zakresie bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności prawnej nieletnich,
- działania wychowawcze ukierunkowane na kształtowanie postaw opartych na szacunku, empatii oraz odpowiedzialności,
- informowanie uczniów o dostępnych formach pomocy oraz instytucjach wsparcia, w tym działających na terenie gminy oraz ogólnopolskich formach pomocy (np. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży),
- objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz indywidualnym wsparciem adekwatnym do rozpoznanych potrzeb,
- działania integracyjne oraz wzmacniające poczucie bezpieczeństwa w środowisku szkolnym,
- wdrażanie i egzekwowanie zasad wynikających z obowiązujących w szkole dokumentów, w tym Programu Profilaktyczno-Wychowawczego,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym poprzez udział uczniów w działaniach prospołecznych, w tym wolontariacie,

- realizację programów rekomendowanych w zakresie profilaktyki uzależnień (m.in. „Unplugged”).

W zakresie współpracy z rodzicami szkoła podejmuje działania polegające na:

- organizowaniu spotkań informacyjnych i warsztatowych dotyczących rozpoznawania symptomów przemocy oraz właściwych sposobów reagowania,
- systematycznym wspieraniu rodziców w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych poprzez konsultacje indywidualne z pedagogiem i psychologiem,
- przekazywaniu rzetelnych informacji o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej (GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, poradnie),
- prowadzeniu rozmów wspierających oraz interwencyjnych w sytuacjach wymagających natychmiastowej reakcji,
- aktywnym włączaniu rodziców w działania szkoły ukierunkowane na budowanie bezpiecznego środowiska wychowawczego,
- przypominaniu i egzekwowaniu zasad obowiązujących na terenie szkoły,
- inicjowaniu działań wzmacniających więzi rodzinne poprzez wspólne uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych i środowiskowych,
- zapewnieniu dostępności nauczycieli i specjalistów w ramach godzin konsultacyjnych i dyżurów.

Działania realizowane przez nauczycieli i specjalistów obejmują:

- systematyczną diagnozę sytuacji uczniów oraz bieżące monitorowanie ich funkcjonowania w środowisku szkolnym i rodzinnym,
- konsekwentną realizację założeń Programu Profilaktyczno-Wychowawczego szkoły,
- wdrażanie, aktualizację oraz bezwzględne przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich,
- prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego oraz profilaktyki uzależnień,
- niezwłoczne podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku podejrzenia występowania przemocy, w tym uruchamianie procedury „Niebieskiej Karty”,
- ścisłą współpracę z instytucjami odpowiedzialnymi za wsparcie rodziny (GOPS, Policja, kuratorzy sądowi, Zespół Interdyscyplinarny),

- udział w zespołach ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowywanie i wdrażanie indywidualnych form wsparcia uczniów,
- analizę przypadków uczniów wymagających szczególnego wsparcia oraz podejmowanie skoordynowanych działań zespołowych,
- rzetelne i systematyczne prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań.

W zakresie podnoszenia kompetencji kadry pedagogicznej szkoła zapewnia:

- udział nauczycieli w specjalistycznych szkoleniach, warsztatach i kursach z zakresu przeciwdziałania przemocy, interwencji kryzysowej oraz pracy z uczniem i rodziną w sytuacji kryzysowej,
- stałe doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów przemocy oraz podejmowania adekwatnych działań,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych, komunikacyjnych i interwencyjnych,
- udział w szkoleniach dotyczących ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- współpracę w zespołach nauczycielskich oraz wymianę doświadczeń i dobrych praktyk,
- korzystanie ze wsparcia specjalistów oraz aktualnych materiałów edukacyjnych.

Działania podejmowane przez szkołę mają charakter ciągły, systemowy i skoordynowany. Ich nadrzędnym celem jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, skuteczne zapobieganie zjawisku przemocy oraz natychmiastowe reagowanie w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka. Szkoła prowadzi bieżący monitoring sytuacji uczniów oraz pozostaje w stałej współpracy z właściwymi instytucjami, podejmując wszelkie niezbędne działania w celu ochrony dzieci i wsparcia rodzin.

8) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warcie Bolesławieckiej

W 2025 roku podejmowano następujące działania:

- **Wspieranie rodziny oraz jej środowiska w prawidłowym funkcjonowaniu** poprzez zapewnienie w ciągu roku dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej w ramach działalności punktów konsultacyjnych, skierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin z problemem alkoholowych oraz narażonych na przemoc w rodzinie.

- **Podjęcie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązanie istniejących już problemów** poprzez pomoc rodzinom dotkniętymi uzależnieniami i przemocą w formie:
 - kontynuacji kampanii profilaktycznej PEŁNI MOCY W RODZINIE BEZ PRZEMOCY, która jest dopełnieniem kampanii „Postaw na Rodzinę” oraz „Reaguj na Przemoc”, które podkreślają, że przemoc w rodzinie jest wieloczynnikowa. Oprócz przemocy, które niejednokrotnie podlegają różnym mechanizmom manipulacji mają możliwość obiektywnej oceny, czy zachowania sprawcy stanowią już oznakę przemocy domowej. Uzupełnieniem tej kampanii był zakup ulotek i plakatów mówiących o przemocy.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024 – 2028” w 2025 r. wpisuje się w zalecenia zawarte w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej jest podstawowym założeniem postanowień zawartych w Programie. Jest to jednak procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Wymaga to profesjonalnego podejścia do procesu pomagania i prawidłowego wdrożenia do praktyki działań dających gwarancję skutecznej realizacji założeń Programu. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej wymaga działań interdyscyplinarnych, w których uczestniczą specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, ale również sami zainteresowani – członkowie rodzin, społeczności i władz lokalnych. Dlatego nadal istnieje potrzeba podejmowania działań nakierowanych na wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, na większą świadomość praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doznające przemocy domowej, ale również na uwrażliwienie „świadków” przemocy na konieczność reagowania na akty przemocy. Ważnym elementem systemu pozostają też różnorodne oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową – korygowanie postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową wpływa na zapewnienie bezpieczeństwa osób krzywdzonych. Nieodłącznym elementem systemu jest też podnoszenie kompetencji służb, gdyż to od osób tzw. „pierwszego kontaktu” zależy jakość i efektywność procesu wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc domową. Nadal zauważalny jest systematyczny wzrost liczby rodzin w trakcie rozwodu gdzie dzieci są

„wykorzystywane” do walki między rozwodzającymi się rodzicami. Dlatego należy kontynuować działania wspierające rodziny w pełni ich podstawowych funkcji.

Na bieżąco diagnozować środowiska zagrożone przemocą domową. Zapewnić wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Kontynuować działania edukacyjne prowadzone cyklicznie na terenie szkół funkcjonujących na terenie gminy Warta Bolesławiecka wśród uczniów i ich rodziców służą profilaktyce przemocy oraz wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.